

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Petra Průchy a soudců JUDr. Viktora Kučery a JUDr. Tomáše Langáška v právní věci žalobce: **Ing. J. H.**, proti žalovanému: **Finanční úřad pro Ústecký kraj**, pracoviště v Ústí nad Labem, se sídlem Dlouhá 3359, Ústí nad Labem, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 1. 2019, č. j. 2514375/18/2501-80542-507591, vedeném u Krajského soudu v Ústí nad Labem pod sp. zn. 15 Af 9/2019, o vyloučení soudců z projednávání a rozhodnutí věci,

t a k t o :

Soudci Krajského soudu v Ústí nad Labem JUDr. Markéta Lehká, Ph.D., JUDr. Petr Černý, Ph.D., Mgr. Václav Trajer a Mgr. Ing. Martin Jakub Brus, **n e j s o u** vyloučení z projednávání a rozhodování věci vedené pod sp. zn. 15 Af 9/2019.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobce v řízení o žalobě proti v záhlaví označenému rozhodnutí žalovaného, vedeném u Krajského soudu v Ústí nad Labem (dále jen „krajský soud“) pod sp. zn. 15 Af 9/2019, namítl podjatost „*předsedkyně senátu JUDr. Markéty Lehké, Ph.D. i všech soudců Krajského soudu v Ústí nad Labem (delegace nutná), neboť se zřetelem na jejich poměr ke věci a zejména k účastníkům a jejich zástupcům (zjevně nepřátelský poměr ke žalobci i osobám mu blízkým – viz předchozí věci) jsou tu objektivní a nevyvratitelné důvody pochybovat o jejich nepodjatosti.*“

[2] K námitce se vyjádřili všichni čtyři soudci soudního oddělení (senátu) 15 Af příslušného krajského soudu, do kterého předmětná věc napadla – předsedkyně senátu JUDr. Markéta Lehká, Ph.D., a soudci JUDr. Petr Černý, Ph.D., Mgr. Václav Trajer a Mgr. Ing. Martin Jakub Brus, přičemž žádný z nich neshledal důvody zavádající pochybnosti o jejich nepodjatosti.

[3] Záruka rozhodování věci nezávislým a nestranným soudcem patří mezi součásti práva na spravedlivý proces (čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod a čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod). Nestrannost soudce je jedním z hlavních předpokladů spravedlivého rozhodování a důvěry občanů v právo a právní stát (čl. 1 odst. 1 Ústavy České republiky). Nestrannost soudce je především subjektivní kategorií, vyjadřující vnitřní psychický vztah soudce k projednávané věci v širším smyslu (zahrnuje vztah k předmětu řízení, účastníkům řízení, jejich zástupcům). Kategorii nestrannosti je třeba vnímat i v rovině objektivní. Za objektivní nelze považovat to, jak se nestrannost soudce subjektivně jeví vnějšímu pozorovateli (účastníkovi řízení), ale to, zda reálně neexistují okolnosti, které by mohly objektivně

vést k legitimním pochybnostem o tom, že soudce má k věci nikoliv nezaujatý vztah. Subjektivní hledisko účastníků řízení o podjatosti může být podnětem k jejímu zkoumání; rozhodovat o této otázce se však musí na základě hlediska objektivního (shodně též nález Ústavního soudu ze dne 27. 10. 2004, sp. zn. I. ÚS 370/04).

[4] Podle § 8 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) jsou soudci vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, *„jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučení jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Důvodem k vyloučení nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávání věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech.“*

[5] Rozhodnutí o vyloučení soudce z důvodů uvedených v § 8 s. ř. s. představuje výjimku z ústavní zásady, podle níž nikdo nesmí být odňat svému zákonnému soudci s tím, že příslušnost soudu i soudce stanoví zákon (čl. 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod). Postup, kterým je věc odnímána příslušnému soudci a přikázána soudci jinému, je nutno chápat jako výjimečný. Proto lze vyloučit soudce z projednávání a rozhodnutí přidělené věci jen z opravdu závažných důvodů, které mu skutečně brání rozhodnout v souladu se zákonem nezaujatě a spravedlivě (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 4. 2003, č. j. Nao 19/2003 - 16).

[6] V projednávané věci však žalobce žádný konkrétní závažný důvod, pro který by bylo možné dovozovat podjatost soudců, neuvedl. Zůstal pouze v rovině obecného tvrzení, resp. nesouhlasu s obsazením soudu pro jeho nepřátelský poměr k jeho osobě a osobám mu blízkým, což nelze považovat za legitimní důvod pro vyloučení soudce z rozhodování věci. Reálné pochybnosti o podjatosti namítaných soudců může totiž s ohledem na výše uvedené vyvolat pouze konkrétní tvrzení žalobce týkající se vztahu soudců k projednávané věci, jejím účastníkům či zástupcům. Žalobce Nejvyššímu správnímu soudu žádné takové tvrzení o podjatosti namítaných soudců nesdělil. A pokud snad spatřoval žalobce *„zjevně nepřátelský poměr“* jmenovaných soudců v jejich rozhodování v jiných (předchozích) věcech, dlužno dodat, že z již výše citovaného § 8 odst. 1 věty poslední s. ř. s., vyplývá, že skutečnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech, nejsou (samy o sobě) důvodem k jeho vyloučení.

[7] Jinými slovy – Nejvyšší správní soud v rámci řízení o námitce podjatosti nepřezkoumává věcnou správnost procesního postupu soudce v daném řízení ani jeho rozhodvací činnost v řízeních jiných. I přesto mohou nastat jisté specifické skutečnosti – např. forma jednání a způsob vystupování soudce či celkový průběh ústního jednání, které mohou být pro posouzení námítky podjatosti důležité. Na jejich základě si totiž soud může učinit náhled na vnější stránku nestrannosti, tj. posoudit, zda v projednávané věci existují objektivní okolnosti, které by mohly vést k legitimním pochybnostem o tom, že soudce má určitý, nikoliv nezaujatý vztah k věci, účastníkům nebo jejich zástupcům ve smyslu § 8 odst. 1 s. ř. s. (viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 12. 2018, č. j. Nao 164/2018 – 83). V nyní projednávané věci však Nejvyšší správní soud žádné shora naznačené skutečnosti, na základě kterých by bylo možné dovozovat objektivní pochybnosti o nepodjatosti dotčených soudců, neshledal (ostatně žalobce je ani nijak blíže nespecifikoval).

[8] S ohledem na výše uvedené tedy dospěl Nejvyšší správní soud v posuzované věci k závěru, že nejsou naplněny podmínky pro to, aby soudci JUDr. Markéta Lehká, Ph.D.,

pokračování

JUDr. Petr Černý, Ph.D., Mgr. Václav Trajer a Mgr. Ing. Martin Jakub Brus byli vyloučeni z projednání a rozhodnutí shora uvedené věci; proto rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 9. května 2019

JUDr. Petr Průcha
předseda senátu